

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
		N° 361	
Session de 1936-1937	SEANCE du 8 Juin 1937	VERGADERING van 8 Juni 1937	Zittingsjaar 1936-1937

PROPOSITION DE LOI

instituant un Office National des Victimes de la Guerre (Combattants, Invalides, Victimes civiles, Veuves et Orphelins).

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

En créant les lois des 15 juin et 11 octobre 1919 instituant respectivement l'Œuvre Nationale des Orphelins de la guerre et l'Œuvre Nationale des Invalides de la guerre, le législateur avait pour but d'aider et d'assister les orphelins sans soutien naturel et les invalides, en leur facilitant, dans la mesure du possible, la récupération du travail, la rééducation professionnelle, l'apprentissage d'un métier ou d'une profession en leur procurant du travail et, en général, d'améliorer leur sort moralement et matériellement.

Les règlements organiques de ces institutions définissent en détail le rôle légal ou bénévole de ces établissements d'utilité publique.

En ce qui concerne notamment les soins pharmaceutiques et médicaux dont la gratuité en faveur de l'invalidé pour faits de guerre a été prévue par la loi, l'O. N. I. G. se substitue à l'Etat qui intervient sous forme de subvention fixée annuellement : de manière totale dans les frais nécessités par ces soins de manière partielle (traitement du personnel) dans les frais d'exploitation proprement dits des institutions, l'O. N. O. G. recevant un subside fixé forfaitairement.

L'on peut comprendre qu'immédiatement après les hostilités, la sollicitude des pouvoirs publics s'est tout d'abord manifestée à l'égard des orphelins de la guerre, ensuite à l'égard de ceux qui avaient subi des dommages physiques résultant de la guerre. Ils avaient un droit imprescriptible de priorité à la sollicitude particulière de la Nation.

Il est regrettable cependant que cette sollicitude se soit arrêtée à ces deux catégories de victimes de la guerre et que l'on ait perdu de vue la situation trop souvent tragique d'un trop grand nombre d'anciens combattants et victimes de la guerre qui, sans ressources, sans travail, physique-

WETSVOORSTEL

tot instelling van een Nationaal Bureau voor Oorlogsslachtoffers (Oudstrijders, Invaliden, Burgerlijke Slachtoffers, Weduwen en Weezen).

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Door de wetten van 15 Juni en 11 October 1919, respectievelijk tot instelling van het Nationaal Werk voor Oorlogswezen en van het Nationaal Werk voor Oorlogsvinvaliden, streefde de wetgever het doel na, de wezen zonder natuurlijken steun en de invaliden te helpen en bij te staan door hun, zooveel mogelijk, het terugwinnen van de geschiktheid tot werken, de vakkundige heropleiding, het aanleeren van een stiel of van een beroep te vergemakkelijken, hun werk te verschaffen en, in 't algemeen hun toestand stoffelijk en zedelijk te verbeteren.

De reglementen tot inrichting van voornoemde werken bepalen meer in het bijzonder den wettelijken of goedgunstigen aard van deze instellingen van openbaar nut.

Wat inzonderheid de apothekers- en geneeskundige zorgen betreft, waarvan de kosteloosheid door de wet werd voorzien ten bate van den invalide die het slachtoffer was van oorlogsfeiten, treedt het N. W. O. I. op in de plaats van den Staat, die tusschenkomt onder den vorm van jaarlijks bepaalde toelagen : op volledige wijze in de kosten door die zorgen veroorzaakt, gedeeltelijk (wedde van het personeel) in de eigenlijke bedrijfskosten der instellingen, waarvoor het N. W. O. I. een forfaitair bepaalde toelage ontvangt.

Men kan begrijpen dat, onmiddellijk na de vijandelijkheden, de bezorgdheid van de openbare overheid eerst werd belegd ten opzichte van de Oorlogsweezen, vervolgens ten opzichte van degenen die lichamelijke schade door den oorlog hadden geleden. Zij waren in het bezit van een onaantastbaar recht op de bijzondere bezorgdheid der Natie.

Het valt nochtans te befreuren, dat die bezorgdheid zich heeft beperkt tot die twee reeksen oorlogsslachtoffers en dat men den maar al te vaak tragischen toestand heeft uit het oog verloren van een te groot aantal oudstrijders en oorlogsslachtoffers die, zonder bestaansmiddelen, zonder

ment déficient du fait même de la guerre, se trouvaient littéralement abandonnés par les pouvoirs publics, ayant comme seul espoir de pouvoir bénéficier éventuellement d'une rente de chevrons plus que modeste à l'âge de 45 ans.

C'est un des motifs initiaux du mécontentement des anciens combattants et victimes de la guerre qui, par la voie de leurs associations et dès 1926 cependant, avaient signalé cette situation aux sphères dirigeantes du pays.

Les tables de mortalité venant démontrer que la courbe des décès parmi les anciens combattants et victimes de la guerre, dont la plupart ont subi une usure prématûrée de l'organisme, subit une ascension rapide et anormale, il ne peut donc faire de doute que le devoir de l'Etat est de tout tenter pour faire reculer, par des soins plus attentifs et une aide morale et matérielle soutenue, l'échéance fatale.

Des exemples lamentables sont donnés tous les jours de la détresse de certains vaillants défenseurs de la Patrie. Tous les jours, meurent prématurément, des suites incontestables de la guerre, des héros laissant femme et enfants dans le dénuement et la misère la plus complète, à charge le plus souvent de la charité publique et de la solidarité des autres victimes de la guerre.

Il est dangereux, pour la santé morale du pays, de laisser se perpétuer ces faits.

Si cette nécessité est actuellement reconnue unanimement, il y a lieu d'examiner les meilleurs moyens d'aboutir aux résultats recherchés.

Le plus rationnel et le plus rapidement réalisable, serait d'utiliser à cet effet les organismes déjà existants en étendant les fruits de leurs bienfaits, selon des règles à déterminer, aux autres catégories de victimes de la guerre.

Il apparaît donc superflu de créer de nouveaux organismes à côté des institutions existantes et dès lors les services de l'O. N. I. G., fonctionnant avec satisfaction, bénéficiant d'une expérience de près de 19 années d'activité incessante, peuvent constituer les bases toutes faites et qui ne devraient subir aucune modification essentielle, d'un organisme unique qui s'occupera de toutes les victimes de la guerre, militaires ou civiles et de leurs veuves ou orphelins.

Cette fusion indispensable et qui, du fait de l'extinction fatale des bénéficiaires, devra tôt ou tard se réaliser, ne constitue somme toute que le parachèvement d'un édifice commencé en 1919. Tous les pays belligérants l'ont compris et la France a consacré la fusion de tous les organismes existants, poursuivant le même objet, en 1935.

Les avantages multiples d'une pareille centralisation apparaissent immédiatement. Ils sont d'ordre économique et moral.

Economique, parce que l'unification évite des frais généraux élevés et des doubles emplois de certains services ou départements.

werk, lichamelijk minderwaardig ten gevolge van den oorlog, volstrekt aan hun lot werden overgelaten door de openbare overheid, met als eenige hoop gebeurlijk een minder dan geringe frontstreeprente te kunnen genieten, op den ouderdom van 45 jaar.

Dit is een van de aanzienlijke redenen van de misnoegdheid van Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers die nochans, door bemiddeling van hun vereenigingen, sedert 1926, de aandacht van de leidende kringen van het land op dien toestand hebben gevestigd.

Uit de sterftetabellen blijkt dat de curve der overlijdens onder de Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers, wier lichaam meestal vroegtijdig was versleten, een snelle en abnormale klimming vertoont. Het lijdt dan ook geen twijfel dat de Staat tot plicht heeft alles aan te wenden om, door meer aandachtige zorgen en door een aanhoudenden zedelijken en stoffelijken steun, den fatalen einddaatum van het leven te doen wijken.

Beklagenswaardige voorbeelden worden dagelijks aangehaald van den nood waarin zich sommige dappere verdedigers van het land bevinden. Elken dag sterven vroegtijdig, aan de onbetwistbare gevolgen van den oorlog, helden die vrouw en kinderen zonder middelen van bestaan in de grootste ellende moeten achterlaten, meestalten laste van de openbare weldadigheid en van de solidariteit der andere oorlogsslachtoffers.

Voor de moreele gezondheid van het land, is het gevaarlijk die feiten te laten voortbestaan.

Zoo die noodzakelijkheid thans algemeen wordt erkend, is het ook noodig de beste middelen te onderzoeken om tot de nagestreefde uitslagen te komen.

De meest rationele en snelst te verwezenlijken oplossing ware, dat te dien einde de reeds bestaande organismen zouden worden aangewend, door de voordeelen hunner weldaden, volgens te bepalen regelen, uit te breiden tot de andere reeksen oorlogsslachtoffers.

Het lijkt dus overbodig, nieuwe organismen in leven te roepen, naast de reeds bestaande instellingen, en bijgevolg de diensten van het N. W. O. I., waarvan de werking voldoening geeft, en die reeds een ondervinding boeken van een nagenoeg 20-jarige onophoudende bedrijvigheid, de grondslagen te kunnen uitmaken, die gansch klaar zijn en geen essentiële wijziging zouden moeten ondergaan, van een eenig organisme dat zich zou bezighouden met alle Oorlogsslachtoffers, zoo militairen als burgers en dezer weduwen en weezien.

Deze onontbeerlijke samensmelting welke, uit oorzaak van de fatale verdwijning van de gerechtigden, vroeg of laat zal moeten geschieden, vormt per slot van rekening slechts de voltooiing van een in 1919 aangevangen werk. Alle strijdvoerende landen hebben dit begrepen, en Frankrijk heeft, in 1935, de samensmelting doorgevoerd van alle bestaande inrichtingen die een zelfde doel nastreefden.

De menigvuldige voordeelen van dergelijke concentratie treden onmiddellijk op den voorgrond. Zij zijn van economischen en van moreelen aard.

Economisch, daar de eenmaking hoge algemeene kosten voorkomt alsook alle overbodigheid wat sommige diensten of departementen betreft.

Moral, parce que la cloison trop étanche qui a séparé jusqu'à présent les combattants ou victimes de la guerre non pensionnés des titulaires de pensions d'invalidité, disparaîtrait presque entièrement, contribuant ainsi à ramener l'apaisement parmi cette minorité de citoyens si intéressants et si méritants.

Un autre facteur d'ordre économique et moral doit également être pris en considération : l'Office devra subvenir lui-même à ses besoins propres en dehors du cadre des obligations légales de l'Etat et qui sont réglées par lui. Il devra donc, à l'instar des organismes existants actuellement, faire appel à la solidarité et à l'aide publique (loteries, tombolas, ventes de timbres, fêtes publiques, etc.). La générosité bénévole a cependant des limites, si plusieurs œuvres de même caractère et poursuivant en somme des buts identiques sollicitent en même temps le public, il est à craindre de la part de celui-ci une lassitude générale qui entravera certes le rendement effectif des ressources.

La centralisation de toutes les initiatives officielles ou privées des moyens de ressources, le contrôle rigoureux de celles-ci, contribuera à maintenir leur rendement et ainsi les ressources générales centralisées pourront être judicieusement réparties entre les départements distincts qui seront créés ou maintenus au sein de l'organisme centralisateur.

Ces considérants justifient amplement le vote de la proposition de loi que les soussignés ont l'honneur de déposer sur le bureau de la Chambre.

De moreele kant is, dat de volledige afscheiding die tot op heden bestaat tusschen de niet gepensioneerde oudstrijders of oorlogsslachtoffers en de houders van invaliditeitspensioenen bijna geheel zou verdwijnen, waardoor bijgedragen zou worden tot bevrediging onder deze minoriteit van zóó belangwekkende en verdienstelijke burgers.

Een andere economische en moreele factor dient insgelijks in overweging genomen. De dienst zal moeten voorzien in zijn eigen behoeften, buiten de grenzen van de wettelijke verplichtingen van den Staat, en die door hem worden geregeld. Hij zal dus, naar het voorbeeld van de thans bestaande inrichtingen, beroep moeten doen op de openbare solidariteit en hulp (loterijen, tombola's, verkoop van zegels, publieke feesten, enz.). De goedwillige vrijgevigheid heeft nochtans grenzen; zoo verschillende werken van gemeenschappelijken aard en die, per slot van rekening, dezelfde doeleinden nastreven, het publiek gelijktijdig aanspreken, dient gevreesd dit laatste een algemeene afkeer te zien krijgen, waaronder zeker de werkelijke rendeering der inkomsten zou lijden.

De centralisatie van al die officiële of private initiatieven, van de bestaansmiddelen, de strenge controle over deze laatste, zal bijdragen tot het behoud van hun werking en aldus zullen de gecentraliseerde algemene geldmiddelen doelmatiger worden verdeeld over de afzonderlijke departementen die in de centraliseerende inrichting zullen worden geschapen of behouden.

Deze overwegingen billijken ruimschoots de goedkeuring van het wetsvoorstel dat de ondergetekenden de eer hebben bij de Kamer in te dienen.

Léo MUNDELEER.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE PREMIER.

Il est institué, sous le nom de « Office National des Victimes de la guerre » (combattants, invalides, victimes civiles, veuves et orphelins), un établissement d'utilité publique dont l'organisation et le fonctionnement seront réglés par arrêté royal.

ART. 2.

L'Œuvre Nationale des Orphelins de la guerre et l'Œuvre Nationale des Invalides de la guerre fusionneront avec cet Office.

WETSVOORSTEL

EERSTE ARTIKEL.

Onder den naam van Nationaal Bureau voor Oorlogsslachtoffers (Oudstrijders, Invaliden, Burgerlijke slachtoffers, Weduwen en Weezen), wordt een werk van openbaar nut tot stand gebracht, waarvan de inrichting en de werking bij Koninklijk besluit worden geregeld.

ART. 2.

Het Nationaal Werk der Oorlogsweezen en het Nationaal Werk der Oorlogsinvaliden zullen met dat Bureau vermolten worden.

ART. 3.

Seront bénéficiaires de cet Office :

- 1° Les titulaires d'un titre de pension d'invalidité de guerre;
- 2° Les anciens combattants mobilisés 1914-1918 et assimilés;
- 3° Les victimes civiles de la guerre;
- 4° Les veuves et orphelins des catégories précitées, c'est-à-dire les orphelins mineurs de militaires décédés des suites de la guerre.

Ces bénéficiaires devront justifier de leur qualité par la présentation de cartes spéciales qui seront établies et délivrées selon des dispositions à régler par arrêté royal.

ART. 4.

L'Office National des Victimes de la guerre a pour mission de soutenir tant moralement que matériellement les victimes de la guerre dans toutes les circonstances de la vie.

Elle a notamment pour obligation de prêter aux bénéficiaires de la loi et éventuellement à leur famille, son appui pour notamment :

1° Leur fournir les soins médicaux et pharmaceutiques et les appareils nécessités par leur état de santé ou leur affection aggravée ou causée par des faits de guerre ou provenant des suites de celle-ci;

2° Leur faciliter la recherche d'un emploi rémunérateur;

3° Les aider en cas de besoin lorsqu'ils sont atteints par la maladie, une blessure ou infirmité;

4° Leur faciliter l'acquisition d'une habitation;

5° Leur assurer, sous certaines réserves, les crédits nécessaires à l'acquisition d'outils de travail pour leur établissement commercial ou industriel, pour l'acquisition ou la location de terres en vue de leur culture;

6° Prêter appui aux associations d'anciens combattants, invalides, victimes civiles, veuves et orphelins de la guerre;

7° Recueillir des fonds et legs au profit de l'Office;

8° Contrôler les fêtes, collectes, manifestations, ventes, loteries, etc., organisées au profit des invalides, combattants, victimes civiles de la guerre, veuves et orphelins de guerre, de manière à ce que ces organisations ne puissent prêter à des abus;

9° Soumettre au Gouvernement les propositions jugées indispensables en vue d'améliorer la législation au profit des bénéficiaires de l'Office;

10° Encourager les initiatives locales de personnes ou

ART. 3

Zullen de begunstigden zijn van dit Bureau :

- 1° de gepensionneerde oorlogsinvaliden;
- 2° de tusschen 1914-1918 gemobiliseerde oudstrijders en gelijkgestelden;
- 3° de burgerlijke oorlogsslachtoffers;
- 4° de weduwen en weezen van de voren genoemde categorieën, te weten de minderjarige weezen van militairen aan de gevolgen van den oorlog overleden.

Die begunstigden moeten hun hoedanigheid bewijzen door het overleggen van bijzondere daartoe opgemaakte kaarten en afgeleverd op grond van de bij Koninklijk besluit te treffende regeling.

ART. 4.

Het Nationaal Bureau voor Oorlogsslachtoffers heeft voor taak, zoowel zedelijk als stoffelijk, de Oorlogsslachtoffers te steunen in al de omstandigheden van het leven.

Het heeft namelijk als plicht, aan de begunstigden van de wet en eventueel aan hun familie, zijn steun te verleenen om, inzonderheid :

1° hun de genees en artsenkundige zorgen, alsmede de toestellen te leveren, die vereischt zijn door hun gezondheidstoestand of hun kwaal verergerd of veroorzaakt door oorlogsfeiten of daaruit voortvloeiende;

2° hen te helpen een winstgevende betrekking te vinden;

3° hen desnoods te helpen wanneer zij zijn aangedaan door ziekten, kwetsuren of lichaamsgebreken;

4° hun den aankoop van een woning te vergemakkelijken;

5° hun, onder zeker voorbehoud, de noodige kredieten te verzekeren voor het aankopen van arbeidsgereedschap om zich in een handel of in een bedrijf te vestigen, voor het aankopen of het huren van gronden voor hun bebouwing;

6° steun verleenen aan de verenigingen van Oudstrijders, Invaliden, Burgerlijke Slachtoffers, Oorlogsweduwen en -weezen;

7° fondsen en legaten ten bate van het Bureau in te zamelen;

8° toezicht oefenen op de feesten, geldomhalingen, bezoelingen, verkoopen, loterijen, enz., ingericht ten profijte van de Invaliden, Oudstrijders, Burgerlijke Oorlogsslachtoffers, Oorlogsweduwen en -weezen, zoodanig dat die inrichtingen tot geen misbruiken kunnen aanleiding geven;

9° Aan de Regeering de onontbeerlijk geachte voorstellen te onderwerpen, met het oog op de verbetering van de wetgeving ten voordele van de begunstigden van het Bureau;

10° alle plaatselijk initiatief van personen of groepen

de groupements qui viennent en aide aux victimes de la guerre et coordonner leurs efforts;

11° de Créer des maisons de convalescence, dispensaires, homes de retraite, etc.;

12° En général, prendre, dans l'intérêt des bénéficiaires de la présente loi, toutes dispositions jugées opportunes; l'énumération qui précède étant énonciative et non limitative;

ART. 5.

L'Office National des Victimes de la guerre a la capacité de faire tous les actes juridiques qui, dans les limites tracées par le règlement organique, sont relatifs à l'accomplissement de la mission légale de l'établissement.

ART. 6.

La capacité d'acquérir ou de posséder des immeubles et de recevoir des dons et legs est, toutefois, soumise aux restrictions ci-après :

1° Les donations entre vifs et les legs n'ont d'effet qu'autant qu'ils sont autorisés conformément à l'article 910 du Code civil;

2° Si la liberalité comprend un immeuble, l'arrêté fixe, le cas échéant, le délai dans lequel l'immeuble devra être aliené.

ART. 7.

L'Office National des Victimes de la guerre est subsidié annuellement par le Trésor public, dans la limite des crédits qui seront à cet effet portés au budget.

Le contrôle de l'emploi des subsides alloués par les pouvoirs publics est réglé par arrêté ministériel.

ART. 8.

Les actes et pièces généralement quelconques relatifs à l'exécution du règlement organique de l'Office National, tous actes, certificats, copies, expéditions, délivrés à cet Office, sont exempts des droits de timbres et de greffe; ils sont enregistrés gratis lorsqu'il y a lieu à la formalité de l'enregistrement.

Les acquisitions à titre gratuit ou à titre onéreux, faites par l'établissement, sont, au point de vue de la perception des droits d'enregistrement, de transcription et de succession, soumises au régime établi pour les acquisitions de même nature faites par les bureaux de bienfaisance.

Sont exemptés du droit de timbre, les affiches de l'Office National.

ringen aan te moedigen, die de oorlogsslachtoffers helpen en hun pogingen ordenen;

11° huizen oprichten voor herstellenden, dispensaria, rusttehuizen, enz.;

12° over 't algemeen, in 't belang van de begunstigden van deze wet, alle passende maatregelen nemēn; de voorafgaande opsomming zijnde enkel van verklarenden en niet van beperkendē aard.

ART. 5:

De Nationale Dienst voor Oorlogsslachtoffers is bekwaam om alle rechtshandelingen te verrichten, die, binnen de grenzen bepaald door het organiek reglement, het uitvoeren van de wettige opdracht der inrichting betreffen.

ART. 6.

De bekwaamheid om onroerende goederen te verkrijgen of te bezitten en om giften en legaten te ontvangen, wordt evenwel onderworpen aan de volgende beperkingen :

1° De schenkingen onder de levenden en de legaten zijn slechts van kracht, in zooverre zij overeenkomstig artikel 910 van het Burgerlijk Wetboek zijn toegelaten;

2° Omvat de begiftiging een onroerend goed, dan bepaalt het besluit, bij voorkomend geval, binnen welken termijn het onroerend goed moet vervreemd worden.

ART. 7.

De Nationale Dienst voor Oorlogsslachtoffers ontvangt jaarlijks toelagen uit de Openbare Schatkist, binnen de grenzen van de daartoe op de begrooting uitgetrokken kredieten.

De controle van het gebruik der door de openbare machten verleende toelagen wordt bij ministerieel besluit geregeld.

ART. 8.

Alle akten en stukken, hoe ook genaamd, betreffende de uitvoering van het organiek reglement van den Nationale Dienst, alle akten, bewijsschriften, kopieën en afschriften afgeleverd aan dien Dienst, zijn van de zegel- en griffie-rechten vrijgesteld; zij worden kosteloos geregistreerd, wanneer tot de registratie dient overgegaan te worden.

Op de verkrijgingen ten kostelozen of ten bezwarenden titel, door de inrichting gedaan, zijn van toepassing, voor de heffing der registratie-, overschrijvings- en erfenis-rechten, dezelfde regelen als die bepaald voor de verkrijgingen van gelijken aard gedaan door de weldadigheidsbureelen.

De plakbrieven van den Nationale Dienst zijn van het zegelrecht vrijgesteld.

ART. 9.

Les fonctions et emplois occupés au sein de l'Œuvre Nationale des Orphelins de la guerre seront maintenus jusqu'à la date légale de la dissolution de cette œuvre, soit 1939.

Les fonctions et emplois occupés au sein de l'Œuvre Nationale des Invalides de la guerre seront maintenus selon les règles et usages de la dite œuvre.

Le règlement organique fixera toutes conditions concernant la direction, l'administration et le contrôle de l'Office en général ainsi que des départements distincts créés ou à créer.

ART. 10.

L'Office National des Victimes de la guerre est placé sous le contrôle du Ministère de l'Intérieur.

ART. 9.

De ambten en betrekkingen in het Nationaal Werk der Oorlogsweezen vervuld, worden gehandhaafd, tot op den wettelijken datum van de opheffing van dit Werk, te weten 1939.

De ambten en betrekkingen in het Nationaal Werk der Oorlogsinvaliden vervuld, worden gehandhaafd volgens de regelen en gebruiken van gezegd Werk.

Het organiek reglement zal al de voorwaarden bepalen, betreffende de leiding, het beheer en het toezicht van het Bureau over 't algemeen, alsmede van de opgerichte of op te richten onderscheidene departementen..

ART. 10.

Het Nationaal Bureau voor Oorlogsslachtoffers staat onder het toezicht van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken.

Léo MUNDELEER,
S. WINANDY,
G. BALTHAZAR.